

BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI
SZERVEZET

Bv. HÍRLEVÉL

2009. augusztus

BEMUTAKOZIK
A DOLLA DINASZTIA

BVOK –
A TIZENNÉGY HETES
KÉPZÉS TAPASZTALATAI

INDUL A HIVATÁS
MESTERE VERSENY

KÖLTSÉGVETÉSI
ÉS UNIÓS FORRÁSOK

OTT VOLTUNK –
MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA
VOLT FESZTIVÁL

NYÁRI TÁBOROK

MI MARAD
A ZSEBÜNKBEN? –
ÚJ ADÓSZABÁLYOK ÉS A
„FIZUCETLI” REJTELMEI

LENDÜLETBEN A MAGYAR
BÖRTÖNÜGYI TÁRSASÁG

SZERKESZTŐSÉGI KÖSZÖNTŐ

A *Bv. Hírlevél* második számának megjelenésekor szeretnénk megköszönni a lapunk első száma kapcsán szóban és írásban megfogalmazott véleményüket, az elismerő szavakat és a kritikát egyaránt. Noha tudjuk, hogy nincs olyan újság, amely minden igényt képes kielégíteni, és ez alól bizonyára ez a lap sem kivétel, hisszük, hogy – az Önök visszajelzéseinek köszönhetően is – a *Bv. Hírlevél* elérte a célját, hogy szervezetünk munkatársai értesüljenek a legfontosabb eseményekről, intézkedésekről, megismerjék egymás munkáját, az eredményeket és a felmerülő problémákat. A mai, különösen költségérzékeny időkben az sem utolsó szempont, hogy a *Bv. Hírlevél* és az új *Börtönújság* együttes kiadása fele annyiba sem kerül évente, mint amennyit eddig a fogva-

tartottaknak szóló Börtönújságra költöttünk. Az elmúlt két hónap is bővelkedett hírekben és eseményekben, így szándékaink szerint újra egy érdekes, információkkal teli újságot vehetnek kezükbe. A teljesség igénye nélkül: bemutatunk egy többgenerációs bv.-s dinasztíát, a hatályba lépő törvények alapján ismertetjük a jövedelmeiket érintő legfontosabb változásokat, beszélünk a *Bv. Hívatás Mestere* szakmai verseny meghirdetéséről. Szó esik emellett a Miskolci Egyetem által végzett kutatásról, a bv.-s képzés helyzetéről, fejlesztésekről és a nyárelő legfontosabb rendezvényeiről, eseményeiről.

A szerkesztőség továbbra is várja észrevételeiket, ötleteiket, témafelvetéseiket és írásait. A *Bv. Hírlevél* második számához kellemes időtöltést kívánunk!

- TIZENNEGY HETES KÉPZÉS
- TISZTEKET AVATTAK
- PEDAGÓGUSOKAT KÖSZÖNTÖTTÜNK

BVOK – AHOL AZ ÚJAK TANULNAK

Akik valamennyire is ismerik a büntetés-végrehajtás jelenlegi helyzetét, mindannyian tisztában vannak azzal, milyen nagy szükség van a jól képzett, magabiztos állományra, legyen szó biztonsági felügyelőről vagy nevelőről. Különösen igaz ez akkor, ha frissen főszerelt, pályakezdő kollégákról van szó. A bv.-s tisztképzés a Rendőrtiszti Főiskolán és a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen zajlik, az alap- és középfokú képzés pedig a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjában. Tavaly szeptemberben itt, az oktatási központban indult meg kísérleti jelleggel az a tizennégy hetes alapképzés, ami az addigi négyhetes képzést váltotta fel.

Az eddigi tapasztalatokról dr. Zakbar Tibor bv. alezredessel, az Oktatási Központ igazgatójával beszélgettünk.

2006-ig ez az ominózus képzés mindössze háromhetes volt. Gondoljunk bele, hogy jóformán, kis túlzással élve, amikor az utcáról vettünk fel embereket, három hét alatt fegyvert adtunk a kezükbe, és szolgálatba állítottuk őket. Csak viszonyításképpen mondom, hogy a kőműveseket három évig képzik. Természetesen az sem jó, ha egy fal ledől, sőt, nagy baj, de talán mégis kisebb a kár, mintha a börtönben történik valami tragédia. A tapasztalatok, a visszajelzések mind azt mutatták, s mi is azt éreztük, hogy ez a képzés nem elegendő. A helyzet egyszerűen tarthatatlanná vált. Az élet és a jogszabályok változása aztán kikényszerítette a változtatást. A háromhetes kurzus 2006-ban négy hétre emelkedett, ám még ezt sem tartottuk elégségesnek, így ezt a négy hetes képzést váltotta fel, kísérleti jelleggel a tizennégy hetes oktatás. Összesen háromszázhetven ember kezdte el huszonöt fős csoportokban az új tanfolyamot, s a tanév utolsó csoportja most augusztusban vizsgázik. Ne feledjük, hogy a felvettek az élet minden területéről érkeztek, a legtöbben jellemzően a civil életből jöttek, hallgatóink összetétele gyakorlatilag a mai magyar társadalom állapotát tükrözi kicsiben. Jóformán alig vagy nem is rendelkeznek jogszabályi ismeretekkel, noha a tanulás vágya hajtja őket, és erős bennük a megfélemlési igény. Nekünk pedig magabiztossá kell őket tennünk, hogy szakmájukat és feladatukat uralva tudjanak dolgozni, esetünkben például a biztonsági felügyelői poszton. Nem mindegy ugyanis, hogy az az ember, aki vélhetően a fél életét a rácsok mögött tölti majd el – mármint a bv.-s oldalon –, hogyan lesz képes megállni a helyét. Összefogtuk tehát a bevezető- és az alapképzést, ez a szintézis alkotja új képzésünk gerincét. Az elmélet mellett egy hét löelmélet és lövészet is társul a tananyaghoz az új szisztéma szerint. Fontosnak tartottuk, hogy szélesebb látókört biztosítsunk hallgatóinknak, így a kötelezők mellett hallgathatnak más órákat is, például gazdasági témájú előadásokat, tanulhatnak az RSZVSZ működéséről, vagy a katonai ügyészség munkájáról. Jó nevű, szakmai berkekben elismert szakembereket nyertünk meg oktatóknak. Rendszeres tanárunk így például Csóti András vezérőrnagy, aki a bv. rendszerekről és a szakmai etikáról tart előadásokat. Augusztustól pedig a Miskolci Egyetem professzora, dr. Lőrincz József ny. bv. dandártábornok tart bv. jogtörténet órákat.

Hallgatóink megalapozottabb tudást kapnak, mint korábban, és a tanfolyam elvégzése után az ország minden területére elmehetnek a bv. berkeibe dolgozni. Jogi, biztonsági, szolgálati és nevelési ismeretekből tesznek vizsgát, plusz lövészetben is meg kell mutatni a tudásukat. A próbaév alatt a lemorzsolódás mindössze négy-öt százalékot tett ki, s ez nem rossz arány.

Milyenek az első tapasztalatok?

Az eddigi visszajelzések alapján egyértelműen sikeres a tizennégy hetes képzés. A tanév végével megkérdeztük hallgatóink, oktatóink és a fogadó intézetek véleményét, amelyek egyhangúan kedvezőek voltak. Már most is egyértelműen látszik, hogy ez az új, tizennégy hetes képzés maximalisan beváltotta a vele szemben támasztott igényeket. Innen visszalépni már nem akarunk, ebből a képzésből nem kívánunk engedni. Sőt augusztustól egy bevezető héttel 14+1 hétre módosítjuk a képzés időtartamát. Ezt a hetet arra szánjuk, hogy az új felszerelők ismerkedjenek a saját intézetükkel. Így tanár kollégáimnak lesz mire alapozniuk az előadásokon átadni kívánt ismereteket. Hosszú távú terveink között szerepel, hogy a 2010/11-es tanévtől a biztonsági felügyelői szakra épülve biztonsági főfelügyelői OKJ-s képzést is indítsunk.

Az alapos felkészülésre tehát már megvan a lehetősége a szervezet új munkatársainak. De a helytálláshoz és a beilleszkedéshez szükség van a tapasztalt kollégák segítségére, a szakmai tudás folyamatos átadására, az odafigyelésre, hogy az újak az „éles” helyzetekben is mielőbb megállják a helyüket.

Kósa Márton

TISZTAVATÁS

Draskovics Tibor igazságügyi és rendészeti miniszter részt vett és beszédet mondott a Rendőrtiszti Főiskola végzős hallgatóinak kibocsátó és tiszti ünnepségén, a budavári Oroszlános udvarban, június 27-én. A büntetés-végrehajtási szakon öt nappali- és egy levelező tagozaton végzett hallgató vehette át diplomáját.

PEDAGÓGUSNAP

Június első vasárnapján 1952 óta ünnepeljük a pedagógusokat. Ekkor adták át először a kiváló tanítói és tanári okleveleket az ország legjobb oktatóinak. Jelenleg a kimagasló oktató-nevelő tevékenység elismerésére adományozhatóak szakmai díjak. A büntetés-végrehajtási szervezet által, a pedagógusnap alkalmából rendezett ünnepségen ketten tanácsosi címet, hárman a Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett ezüst fokozatát vehették át, ketten soron kívüli előléptetésben, hárman igazgatói elismerésben részesültek.

- INDUL A HIVATÁS MESTERE VERSENY
- ELISMERÉS KOLLÉGÁINKNAK

A HIVATÁS MESTERE

Akármelyik amerikai filmben, amelyben orvos vagy ügyvéd játszik, egészen biztosan van egy-két olyan snitt, amikor a kamera a doktor vagy ügyvéd úr falát pásztázza. Keretben a diplomák, sorakoznak az elismerések, milyen remek szakember is az ominózus szereplő. Nagy István bv. alezredest régóta feszítette a szakmai büszkeség, hogy miért is ne lehetne a büntetés-végrehajtásban dolgozóknak is egy olyan rangos címe, amit a hivatást legjobban űzők kaphatnak meg. Már a nevét is kitalálta, a Büntetés-végrehajtás Hivatás Mestere.

Éveken át hurcolta magában a gondolatot, de valahogy nem akadt rá fogadókézség. Dömény Sándor bv. vezérőrnagyban, az országos parancsnok biztonsági és fogvatartási helyettesében viszont értő partnerre lelt, aki meglátta az ötletben rejlő lehetőséget, erőt, és azonnal a kezdeményezés élére állt.

– Olyan nevet akartunk találni a versenynek és díjnak, ami kifejezi a lényegét, ami csak a bv.-re vonatkozik, és ami a résztvevők szakmai, mesterségbeli tudását fedi le.

Kedvet csinálni és példát állítani – mondja Nagy István katonásan pergő mondatokkal, de ugyanakkor szenvedélyesen. – Hiszen megvolt a generációváltás a bv.-ben, sok a fiatal, új felszerelő, de kevés a tapasztalt szakember és az idő a mesterség elsajátítására. A díjjal nemcsak a személyeket díjazzuk, hanem azt az intézetet is, ahonnan a legjobbak jöttek. A győzelem büszkeség a teljes személyi állománynak is.

Nagyon fontos, hogy a Hivatás Mestere verseny nem a vezetőkről szól, hanem a végrehajtó állományról, azokról, akik nap mint nap a fogvatartással, a fogvatartottakkal, őrzésükkel, felügyeletükkel foglalkoznak. Nekik szól ez a verseny. Rájuk akarunk büszkékké lenni – folytatja Nagy István alezredest egy olyan ember lelkesedésével, aki valóban a szívében viseli hivatását. – Azt akarjuk megmutatni, hogy ezt a szakmát

is lehet magas szinten űzni. Ide teljes ember kell, de a jó munkához a környezet és a háttér, tehát a család támogatása is szükséges.

A Hivatás Mestere címért folyó versengésben az augusztus 6-án tartott regionális versenyek győztesei jutottak a döntőbe. Az elméleti részben tesztlapot kellett kitölteni. Totó, igaz-hamis állítások, kiegészítendő feladatok és bővebben kifejtendő részek váltották egymást. A gyakorlat komplex feladatokból állt: egy adott szituációt, gyakori modellhelyzetet kellett megoldaniuk a csapatoknak.

– A gyakorlati feladatok során dőlnek el a legfontosabb dolgok, hiszen azt értékelik, ki hogyan hajtja végre az adott feladatot – magyarázza Nagy alezredest. – Például egy szabályos motozást százféleképpen is el lehet végezni, de csak az adott helyzetben derül ki, hogy melyik a legjobb.

A versenyfeladatokat Dömény Sándor bv. vezérőrnagy megbízásából egy ötfős bizottság készítette el, amelynek tagjai szakterületük elismert művelői: Gyurnik Mária bv. alezredest a Fiatalkorúak Bv. Intézetéből, Tökölről, Kovács Mihály bv. őrnagy a Balassagyarmati Fegyház és Börtönből, Kovács József bv. őrnagy a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönből, Török Edina bv. őrnagy, a Fővárosi Bv. Intézet bv. osztályvezetője és Nagy István alezredest, a Budapesti Fegyház és Börtön fogvatartási ügyek osztályvezetője.

A szeptember negyedikén megtartandó országos döntőbe hat csapat jutott. Ott hasonló rendszerben, de komolyabb és nehezebb feladatokat kell majd a csapatoknak megoldaniuk. A verseny a szakmáról, a szakma részleteiről szól, nem csak a jogszabályokról, hanem a jogi normatívákról, az apró betűs részekről, a konkrétumokról, ahogy Nagy István fogalmazott.

A verseny győztesei megkapják a Büntetés-végrehajtás Hivatás Mestere címet, emléklapokat, emléklapot és egy kitűzött. A delegáló intézmény vandordíjat kap, ami aztán évről évre vándorol.

A verseny győztes csapatának tagjait a Bv. Hírlevél következő számában mutatjuk be.

Kósa Márton

SEMMEIWEIS NAPI KITÜNTETÉSEK

Draskovics Tibor igazságügyi és rendészeti miniszter, valamint a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a Semmelweis napon hat egészségügyi szakterületen dolgozó munkatársat részesített elismerésben.

A Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett arany fokozatát kapta dr. Brenkus Tamás ny. bv. o. alezredest, a Büntetés-végrehajtás Központi Kórház osztályvezető főorvosa és Szabóné Sulyok Ágnes bv. zászlós, a Nagyfai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet szakápolója.

Eredményes szakmai munkája elismeréséül a Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett ezüst fokozatát kapta Fábriánné Besenyi Mónika bv. főtörzsőrmester, az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet szakápolója és Bundicsné Papp Éva közalkalmazott, a Büntetés-végrehajtás Központi Kórház vezető szülésznoje.

A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka eredményes szakmai munkája elismeréséül a Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett bronz fokozatát adományozta Mezei Nikolettá bv. zászlósnak, a Budapesti Fegyház és Börtön szakápolójának és Vitai János Attila bv. zászlósnak, a Szegedi Fegyház és Börtön szakápolójának.

Az elismeréseket Dömény Sándor bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok biztonsági és fogvatartási helyettese adta át.

- KÖLTSÉGVETÉSI ÉS UNIÓS FORRÁSOK
- SZAKSZERVEZETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

UNIÓS TÁMOGATÁSSAL A BŰNMEGELŐZÉSÉRT

Július 16-án sajtótájékoztatón mutatkozott be a TÁMOP 5.6.2 kiemelt projekt keretében induló bűnmegelőzési, reintegrációs és áldozatvédelmi program. A sajtótájékoztatót a büntetés-végrehajtás szerepét Csóti András bv. vezérőrnagy mutatta be.

Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium (IRM) büntetőpolitikai főosztályának vezetője, dr. Sömjenyi László arról beszélt: az állam nem engedheti meg magának, hogy csak azzal foglalkozzon, hogy büntetőjogi szabályokat alkot és a büntetések végrehajtására szervezeteket hoz létre. Szükség van a bűnmegelőzésre és a bekövetkezett károk enyhítésére is. Ennek kapcsán jelentette be, hogy a kilencmilliárd forintos programból az ország bűnkibocsátásban leginkább érintett három régiójában valószínűleg megvalósulhatnak bűnmegelőzési programok.

Csóti András bv. vezérőrnagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának stratégiai és koordinációs helyettese elmondta: a fogvatartottak 50 százaléka visszaeső, a bv. célja, hogy 2012-re ezt az arányt 45 százalékra csökkentse. A vezérőrnagy közölte: a program során töreksenek arra, hogy a részt vevő fogvatartottak piacképes szaktudást szerezzenek, hiszen minden ilyen program elősegíti a fogvatartott visszailleszkedését, ami ösztönös érdeke.

A célcsoport az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezőkből, a nyolc osztályt elvégzettekkel és a szakmunkásokból áll össze, ez a három csoport adja a fogvatartottak háromnegyedét.

A programban a munkaerő-piachoz és a büntetés-végrehajtás sajátosságaihoz illeszkedő, mintegy 50 szakképzést indítanak 700 fogvatartott bevonásával. Emellett 1200 fogvatartott bevonásával 80 álláskeresési, agressziókezelési, együttműködési tréninget is szerveznek. Az érintett három régió mind a 12 büntetés-végrehajtási intézete részt vesz a 250 millió forint költségvetésű programban.

Az Igazságügyi Hivatal vezetője, dr. Hatvani Erzsébet elmondta: a hivatal részben a pártfogói felügyelői szolgálat fejlesztésével, részben az áldozatsegíttéssel veszi ki részét a munkából. A pártfogói felügyelői szolgálat fejlesztése keretében javítják a közérdekű munka büntetés alkalmazásának lehetőségeit. Emellett önismereti, munkaerő-piaci, konfliktuskezelési tréningeket szerveznek, és még intenzívebbé teszik az utógondozást, különös tekintettel arra, hogy a szabadulás után fél évvel a legkritikusabb a helyzet a visszaesés vonatkozásában.

STABIL A KÖLTSÉGVETÉS

A kormány, elismerve a büntetés-végrehajtási szervezet gazdálkodás terén meghozott racionalizálási törekvéseinek eddigi eredményeit, felférve azonban a gazdasági válság okozta nehézségeket, egy júniusi határozatában 134 millió forintot biztosított, illetve további 938 millió forintos támogatásról döntött a bv. további szakszerű és folyamatos működése érdekében.

A büntetés-végrehajtás az év elején kezdte meg az intézményrendszer átalakítását a mind hatékonyabb működés érdekében. A szervezet az átalakítás során szem előtt tartja egyrészt a további jogszerű és szakszerű működést, másrészt a személyi állomány létszámának megtartását.

A meghozott költségcsökkentő intézkedések – a fogvatartotti szállítások optimalizálása, a gépjárműpark racionálisabb üzemeltetése, a bevezetett energiatakarékossági lépések, bizonyos körletek, objektumok ideiglenes kiürítése – eredményeképpen 2009–2010-ben közel 700 millió forintos megtakarítás vár a szervezeten.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZAKSZERVEZETEKEL

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága, valamint a két reprezentatív szakszervezet, a Büntetés-végrehajtási Dolgozók Országos Szakszervezeti Szövetsége és a Független Büntetés-végrehajtási Szakszervezetek Országos Szövetsége júniusban aláírta az együttműködési megállapodást.

A megállapodás rögzíti az együttműködés jogszabályokra alapozott feltételeit, a felek jogait és kötelezettségeit, valamint az együttműködés további részleteit.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Dr. Kókényesi Antal** bv. altábornagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, PResolver Communications • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtó Iroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25**, Email: **sajto@bv.gov.hu**, Nyomdai előkészítés: **Vividfour**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

- MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA
- BÖRTÖN A VOLT-ON

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA BALASSAGYARMATON

Idén a Balassagyarmati Fegyház és Börtön is megnyitotta kapuját a nagyközönség előtt a Múzeumok Éjszakája rendezvénysorozat keretében. Az eseményről *Kovács Krisztina* bv. alezredes, a BVOP Sajtó Irodájának munkatársa számol be.

A jegyek már elővételben elfogytak, majd ötszázan nézték meg a börtön rendhagyó kiállítását – tájékoztatott *dr. Budai István* bv. ezredes.

A programot az intézet a Nógrád Megyei Levéltárral közösen állította össze, így az érdeklődők először a Madách moziban tekinthették meg *Gazdag Gyula* 1989-ben készült filmjét, a *Tűsztörténetet*, amely a helyi tűzdrámát dolgozta fel, majd rabszállítóval közelíthették meg az építészeti egységülálló, kör alakú fegyházat.

A levéltárosok jóvoltából az egyik zárkában a 19. századi betyárok világa elevenedett meg, lócéval, agyagkorsóval, pohárral és egy raboskodó betyárral. A zárka berendezése híven tükrözte az akkori viszonyokat is, kitömött szalmaszákon ült a szűrrel takarózó rab.

A következő helyiségben a korabeli körözési felhívások között híres betyárok, *Savanyú Jóska* és *Rózsa Sándor* arcképét láthattuk. Egy tárlóban elért a nehézvas, kéz- és lábbilincs, valamint a betyárok által kedvelt fókusz. Minderre a kakastollas kalapban álló csendőr vigyázott.

Végb József történészről *Sisa Pista* betyár, egykori lakó kalandos életéről hallhattunk történeteket, illetve megnézhattuk a fogvatartott peranyagát is. A kiállított piros telefon hallgatóját felemelve egy kihallgatásnak lehettünk tanúi, valamint közelebről is szemrevételezhettük egy gyilkosság bűnjelét.

Az udvarra kiérve sokan voltak kíváncsiak a Váci Fegyház és Börtöntől kölcsönkapott, eredeti bitófára. A felújítás alatt lévő kápolnában börtön-dokumentumokról, a fogvatartottak által készített különleges munkákról kaptunk bemutatót. *Justitia* szobra állt az ablak mellett, s mint megtudtam, az alkotók a szív helyén egy mélyedésben elrejtették nevüket.

Utolsó állomásként a látogatók csíkos rabruhában fényképezkedhettek a börtön udvarán, megvásárolhatták a fogvatartottak által készített kulcstartókat és rabfigurákat, megkóstolhatták az erre az alkalomra egy helyi cukrász által sütött „börtönseletet” is. Aki vállalta, börtöntekőt is tetováltathatott magára, s miután magatartásunkra nem volt panasz, szabaduló levelünkkel kísértünk a fegyház kapuján.

...ÉS SÁTORALJAJHLYEN

A Sátoraljai helyi Fegyház és Börtön a Börtönmúzeummal, a széphalmi Magyar Nyelv Múzeumával és a sárospataki Rákóczi Múzeummal közösen hirdette meg a Múzeumok Éjszakája rendezvényt, ami több mint 650 látogatót vonzott. A Rákóczi-vártól, illetve a Magyar Nyelv Múzeumától kétóránként indult a rabomobil a kiállítás helyszíneire.

Sátoraljaiújrhelyen a látogatók megtekinthették a Börtönmúzeum állandó, valamint *Üvegcserepek – Nők a II. világháborúban* – a HM Hadtörténeli Intézet és Múzeum ideiglenes kiállítását, *Vibar után – A bősök temetőjének története* – ideiglenes tárlatot. Mindeközben börtöntekőt készíthettek, fotózhattak egy korabeli kalodába zárva, és a rabkocsmába betérve el-kortyolhattak egy bögre forró teát.

OTT VOLTUNK A VOLT-ON

Az soproni Volt Fesztiválon idén először mutatkozott be a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön. A szervezők felépítettek egy élethű lakózárkát, ahol az érdeklődők magukra ölthették a fogvatartotti ruhát, és azt is megtapasztalhatták, hogy mekkora súlyú egy golyóálló mellény, de kézbe vehették a tömegszállításnál használatos pajszt és gumibotot is. A zárka melletti sátorban megtekinthették az intézetben rendszeresített mozgáskorlátozó és kényszerítő eszközöket. A bv.-s sátorban berendezett minimoziban dokumentumfilm mutatta be a börtön történetét és a napi működését. A 18. életévüket betöltött jelentkezőket rabszállító gépjármű vitte Sopronkőhidára, ahol egy 30 perces bűnmegelőzési látogatás keretében testközelből is megismerhették az intézetet. A fesztiválból a börtönlakók sem maradtak ki, akiknek *Jamie Winchester* és zenekara adott koncertet.

• BEMUTATKOZIK A DOLLA FAMILIA

KÉTGENERÁCIÓS DINASZTIA BALASSAGYARMATON

Vajon mi a közös a Karolingok, az Árpád-báz és a balassagyarmati Dolla család között a jó néhány évezred okozta különbségek mellett? A belyes válasz a dinasztia: Dolláéknak a generációkon átívelő azonos hivatás okán jár ki a „dinasztia” jelző.

Dolláék, sőt, a meny és a vej is, a Balassagyarmati Fegyház és Börtön kollektíváját erősítik. Afféle igazi bv.-s dinasztia ez, amelyet a ma már nyugdíjas éveit élvező *Dolla László* ny. bv. alezredes alapított több mint harminchat éve.

Egy forró júliusi délelőttön beszélgettünk a börtön tanácstermében a riport kedvéért idegyűlt, immár három generációt képviselő családdal: *Dolla László* nyugalmazott bv. alezreddessel, lányával, a biztonsági felügyelő *Ceciliával*, fiával, ifjabb *Dolla László* bv. törzsszászlóssal. S természetesen itt van a vej és a meny is a gyerekekkel: *Kaszab Attila*, a bünyügyi nyilvántartó előadója a hároméves *Laurával*, és *Csillag Dorottya* nevelő, az idén májusban született *Dolla Majával*. Három generáció, három különböző világ. Csak a „mater familias” hiányzik, *Dolla László* felesége, ő azonban ma igazoltan van távol, hiszen baracklekvárt főz a családnak.

Én meg leginkább arra vagyok kíváncsi, hogy vajon azért választotta-e a bv.-s mundért a két Dolla gyermek, mert otthonról hozták magukkal a rácsos birodalom hangulatát, vagy más okai voltak a választásnak.

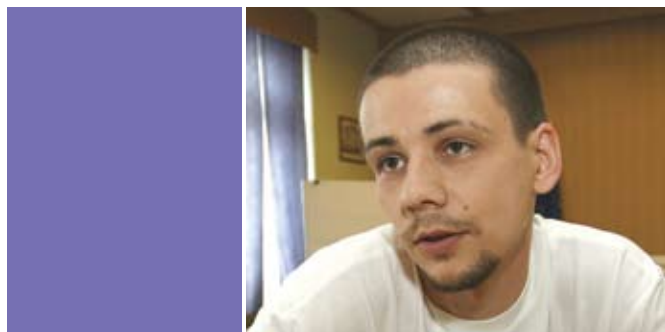
A főtörzsőrmester lány

Dolla Cecília főtörzsőrmester például ének-zenei tagozatos iskolába járt. Klarinéton játszott, és szeretett volna zeneművészeti szakközépben továbbtanulni, ám nem vették fel. Aztán belekóstolt a tanárképző főiskolába is egy év erejéig. Majd jött tíz év a postán.

– Az a tíz év elég volt, egyszerűen meguntam a postát – mondja a vidám arcú *Cecília*. – A pénz is kevés volt, egy tízessel kevesebb, mint később a kezdő bv.-s fizetésem lett. Apu szólt, hogy lenne itt bent egy kapus hely. Eleinte féltem az egyenruhás élettől, de végül is a postás is egyenruhás szakma, és az öcsém is sokat mesélt a börtönről. Őrmesterként kezdtem a portán, ez most már a hetedik évem itt. Sokszor látom, amint a család búcsúztatja a börtönbe vonulót, de azt is, amikor szabadulnak az

emberek. 2005-ben jött *Laura*, nemrég jöttem vissza gyesről. Szeretek itt dolgozni, a kollégákkal is jól kijövök, bár természetesen itt is vannak nehéz napok. A szakmai megbecsülés? Kevés a fizetés, tizenharmadik havit már nem is kapunk, szóval az embernek néha keserű a szája íze. De összességében azért nem bántam meg, hogy idejöttem dolgozni.

A törzsszászlós vő

Férje, *Kaszab Attila* törzsszászlós tizenhárom éve bv.-s. Attila az érettségi és a határőrség után szerelt fel. 1997-től körletfelügyelő, aztán az igazgatási csoportba kerül, ahol befogadással, szabadítással foglalkoznak.

– Az igazgatási munka láthatatlan munka. Ha mindent jól végzünk, akkor megy minden a maga útján, de ha hibázunk, az rögtön kibukik. Szóval, ha látszunk, akkor már baj van. Nagyon észnél kell lenni, mert hipp-hopp, megvan a katonai bűncelekmény, és irány a bíróság. Sokszor nem is a mi „készülékünkben” van a hiba, hanem már hibásan jönnek anyagok, például a bíróságokról. Sajnos a bv. társadalmi presztízse nagyon alacsony, hogy mást ne mondjak, a média is mindig minket vesz elő. Viszont jól megvagyunk a kollégákkal. Nagyon szeretek olvasni is. Aztán ott van a bringázás, a tájfutás, annak idején kick-boxoltam is. És a régi nagy szerelem: a fegyverek. Nagy gyűjteményem van otthon: kardok, kések, szabályák, különféle korok fegyverei.

A hadnagy meny

A 2001 óta itt dolgozó *Csillag Dorottya* hadnagy, nevelő, ifj. *Dolla László* felesége az érettségi után egészségügyit végzett, majd vendéglátózott, belekóstolt a művelődésszervezésbe is. Később felcsapott műkörmösnek, és az egyik visszajáró vendég bátorítására jelentkezett a balassagyarmati börtönbe. Karjában a dinasztia legapróbb tagja, a májusban született *Maja* alszik. Első házasságából van egy húszéves lánya, ő is azt mérlegeli, hogy idejönne dolgozni.

– Mindig is vonzott az emberekkel való foglalkozás – meséli *Dorottya*, s ösztönös, együttérző kedvessége hitelesíti szavait. – Felügyelőként kezdtem, közben elvégeztem a szociális szakot a főiskolán. Így lettem nevelő és programszervező. A jó nevelő egy kicsit pszichológus, tanár, szociális munkás. Sok emberi tragédiát, tönkrement sorsot látok a munkám során, de én azt tartom, hogy mindenkinek van lelke, még ha takarja is. Márpedig itt titkolni kell a lelket, a gyengeséget. Szeretek a rabokkal foglalkozni, akár egyénileg, akár a családjukkal, szeretek beszélgetni, és a fogvatartottak érzik, hogy nem muszájból foglalkozom velük. Folyamatosan képzem magam szakmailag,

ezt itt egyébként támogatják is. Hobbim az ezotéria, és izgatott, hogy ezt is megpróbáljam a munkámban hasznosítani. Megpróbálok az ezotéria, az asztrológia vagy éppen a numerológia alapjaira építkezve beszélgetni a fogvatartottal. Azt tapasztaltam, hogy így feloldódnak a nehéz esetek is,

és közelebb engednek magukhoz. Az én munkámban a sikerek pici sikerek. Siker az, ha az addig kezelhetetlen fogvatartottak a beszélgetéseink után fegyelmi nélkül képesek létezni a börtönben vagy a munkahelyükön. Azt tartom, mindenkiben van valami jó, csak azt meg is kell találni.

A nevelési csoportban olykor akár negyven-nyolcvan fő is van, drámapedagógiát tartok nekik, és közben figyelek. Azokra, akik kilógnak a sorból. Van valami oka, hogy deviánsá vált, de mi az? Én azt keresem.

Van, akitől a mai napig kapok karácsonyra képeslapot, vagy találkozom az utcán volt fogvatartottakkal, odajönnek, és nagy örömmel bemutatnak a családjuknak. Hát, ilyenkor érzem azt, hogy mégis megéri. A fogvatartottaktól visszajön a megbecsülés, fontos lenne, ha a kollégáktól is több jönne.

A törzszászlós fiú

Ifjabb Dolla László biztonsági főfelügyelő, törzszászlós tizenhárom éve hordja az egyenruhát. A mezőgazdasági szakközép elvégzése után beiskolázták tiszthelyettesre, elvégezte a zászlósiskolát, majd következett a Rendőrtiszti Főiskola, amit 2003-ban el is végzett, de a nyelvizsgával még adós.

– Stresszes munka ez – mondja. – Itt emberek vannak; tudni kell velük bántani. Mert bármit is csinált az a fogvatartott, ha őlt, rabolt, mégis csak ember. A legtöbben csonka, deviáns családokból jönnek. Rettentő, hogy mennyi nyomorúsággal, fájdalommal, emberi tragédiával találkozunk a börtönben. Leginkább persze mi már mindezek következményeivel szembesülünk, a tombolással, az öngyilkossági kísérletekkel. Ezeket a helyzeteket tudni kell kezelni. Ugyanakkor régebben a kollégák között volt egy egészséges rivalizálás. Ez lassan elvész, ma a feszültség beszívárog kintről. Túlórával, pótlékokkal viszonylag jól is lehetett keresni, de most, hogy kevesebb a túlóra, húsz-negyvenezer forinttal kevesebbet vihetünk haza. Az pedig már komoly tétel. De összességében nem bántam meg, hogy idejöttem.

A hobbim a kerékpározás, pontosabban a mountain bike. Olvasni is nagyon szeretek, főként a történelmi regényeket bújom. A kicsi jövője? Azt szeretném, hogy tanuljon tovább, jusson minél többre! Bár látom, hogy neki nagyon nehéz lesz az élete, még nehezebb, mint a miénk.

A dinasztiaalapító alezredes apa

– Nagy volt a szigor az elítéltekkel szemben. Akkoriban még a testi fenyegetés is lehetséges volt. Például a tömeges séta négyes sorokban történt, diktálással, s ha valaki, mondjuk egy polgári alkalmazott keresztülment az udvaron, az elítélteknek a fal felé fordulva kellett köszönniük. Ugyanakkor meg a régi, öreg smaszerek nagyon szerették a szakmájukat – meséli a „klán” feje, **Dolla László** nyugalmazott bv. alezredes, személyzeti osztályvezető. Őt például majdnem a mozdony füstje csapta meg, végül édesapja ismeretsége révén mégis Balassagyarmaton köt ki 1968-ban, őrként, tizedesi rendfokozattal.

– Harminchat év és öt és fél hónap – mondja derűs tempóban Dolla László, amikor azt tudakolom, hány évet is szolgált. Ha valaki, hát ő végigjárta a szakma lépcsőfokait: őr, a börtön cipőgyárának kereskedelmi előadója, aztán pénzügyi előadó, közben elvégzi a kereskedelmi technikumot. Hetvenhétben a Rendőrtiszti Főiskola bv.-s szakát is abszolválja, hogy aztán az 1980-as esztendő személyzeti vezetőként köszöntse.

– Huszonnégy évet húztam le ezen a poszton, és az ajtóm mindig mindenki előtt nyitva állt. Szeretek az emberekkel foglalkozni. Foglalkoztam az elítéltek pénzügyeivel is. Sokaknak beszéltem a lelkére, aztán a végén százezer forinttal szabadultak.

Annak idején valahogy jobban összetartott a kollektíva, szerveztük a nyugdíjnapokat, a sportnapokat. Tény, hogy régen jobban elismerték, megbecsülték a bv.-t és a bv.-s munkát. Mai ésszel nem biztos, hogy vállalnám ezt a munkát, a stresszt. Hogy a gyerekek az én példám miatt választották-e a bv.-s hivatást? Lehet, hogy én voltam a példaadó. Bár sokat nem vittem haza a munkából, nem beszélünk otthon a belső történésekről. De azért örülök, hogy itt vannak a gyerekek, persze, hogy remek érzés. Amit én elértem, azt ők viszik tovább. Az én napjaimat most már az unokák töltik be.

Sokat láttam, rengeteget tapasztaltam, tanultam. Sok víz lefolyt az Ipolyon, ahogy mondani szokás. Voltak azért szomorú pillanatok is. Az a parancsnok, aki engem felvett, itt lett öngyilkos, és sok kollégát is eltemettem az évek során. De azért összességében nem bántam meg azt, hogy idejöttem. A rossz elmúlik, és végül csak a szép dolgokra emlékezünk. Büszke vagyok a munkámat elismerő kitüntetéseimre, a 10, 15 és a 20 éves Szolgálati Érdemememre. Megkaptam a 30 éves Szolgálati Jelet, a Haza Szolgálatáért bronz és arany fokozatát, a Bv. Szolgálatért Emlékplakett arany fokozatát, és a Tauffer Emil-díjat is.

Kósa Márton

- NYÁR, GYEREKEK, TÁBOROK
- ISKOLAKEZDÉSI TÁMOGATÁS

NYÁR, GYEREKEK, TÁBOROK

A **Balassagyarmati Fegyház és Börtön**, valamint az **Ipoly Cipőgyár** vezetése az idén első alkalommal nyári gyermektábort szervezett a személyi állomány gyermekei részére. A tábor többek között kézműves foglalkozás, zenés mesevárás, közös főzés és íjászat tette emlékezetessé a résztvevők számára. A gyermekek szállítását, felügyeletét, étkeztetését, valamint a változatos programokat az intézet és a kft. dolgozói biztosították.

A **Segítő Kezek BVD Alapítvány** az Országos Parancsokszág kétmillió forintos támogatásával szervezett táborában június 29-étől július 12-éig nyaraltak a büntetés-végrehajtás dolgozóinak gyermekei **Zánkán**, a Gyermek- és Ifjúsági Centrumban. Sajnos, az időjárás nem volt éppen balatoni nyaraláshoz való, de azért adódott lehetőség fürödni, használni a keringős csúszdát és – a BVDOSZ dotálásával – hajózni a Balatonon.

A zánkai táborban a Pálhalmi Országos Bv. Intézet és a Pálhalmi Agrospeciál Kft. részéről öt család nyolc gyermeke pihenhetett. A táborba történő utazást induláskor az intézet, míg a hazautazást az Agrospeciál Kft. segítette. Az egyik ikerpár édesapja elmondta, hogy ő maga személyesen is látta a táborát, ahol hotelszerű az elhelyezés. Gyermekei nagyon jól érezték magukat, külön kiemelték a magas színvonalú étkeztetést.

Az édesapa elmondta, hogy a két tízéves gyermek nem volt még táborban, így ezért is örültek nagyon a lehetőségnek, hiszen így négy gyermekük közül két testvér színvonalas körülmények között tudott nyaralni a Balaton partján.

A **Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképző és Rehabilitációs Központja** nem csak a szervezet dolgozóinak biztosít kikapcsolódási és üdülési lehetőséget **Pilisszentkereszten**, hanem a dolgozók gyermekeinek is élményekben gazdag nyári tábort szervezett június végén. A tábor lakói háromágyas szállodai szobákban laktak, a napi háromszori étkezéssel mindenki elégedett volt.

A gyermekek felügyeletét két szakképzett pedagógus látta el. A Pilisszentkereszten eltöltött egy hetet a pihenés és a változatos programok jellemezték. A Pilis-hegység térsége és a főváros közelsége kitűnő lehetőségeket biztosít a nyári táborok megszervezéséhez és a lebonyolításához, a tábor programja is ennek szellemében került összeállításra. Kirándultak Dobogókőre, strandoltak az esztergomi élményfürdőben, ellátogattak a Parlament épületébe, az Állatkertbe, a Magyar Nemzeti Bank Látogatótermébe és a Visegrádi Várba.

A **Független Büntetés-végrehajtási Szakszervezetek Országos Tanácsának** jóvoltából augusztusban 200 gyermek üdülhet kedvezményesen a Balaton-felvidéki **Pálkövén**, kétszer egy hetes turnusban. A gyerekeket itt családias hangulat, napi négyeszeri étkezés, játékok és a környék nevezetességei várják.

20700 FORINT ISKOLAKEZDÉSI TÁMOGATÁS 2009-BEN

Dr. Kökényesi Antal országos parancsnok intézkedett a 2009. évi iskolakezdési támogatásról. E szerint a bv. személyi állományába tartozó munkatársainak családi pótlékra jogosult, alap- és középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló gyermeke (a továbbiakban: tanuló) szülője útján egyszeri iskolakezdési támogatásra jogosult. A támogatás összege tanulónként 20 700 forint.

A támogatásban a tanuló mindkét szülő révén részesülhet akkor is, ha az érintett magánszemélyek ugyanazon bv. szervnél dolgoznak. A támogatásra a a tanuló jogosult, akinek szülője a gyermekenként kitöltött nyilatkozatot 2009. július 31-éig leadta. Az igényelt támogatást a büntetés-végrehajtás augusztus 15-éig utalja a jogosult szülő folyószámlájára, előlegként.

Felhívjuk az érintett munkatársak figyelmét, hogy a megelőlegezett összegre vonatkozóan a jogosultaknak a bv. szerv nevére szóló, 2009. július 3. és október 31. között kelt számlát kell benyújtania, amely kizárólag tankönyv, taneszköz és ruházat beszerzéséről szólhat.

Amennyiben a támogatásra jogosult nem ad le számlát vagy a számla nem a megjelölt időszakra szól, illetve nem az szja törvény által előírt tartalmú, akkor a folyósított támogatás adóköteles jövedelemmé válik.

- VÁLTOZTAK AZ ADÓSZABÁLYOK
- ÚJ RABOMBILOK

AZ ADÓ- ÉS JÁRULÉKFIZETÉS VÁLTOZÁSAI

Az Országgyűlés 2009. május 11-én fogadta el a 2009. évet érintő adó- és járulékszabályok módosításait. A munkavállalókat érintő, fontosabb rendelkezéseket foglaljuk össze.

Az adótáblában a sávhatár 2009. január 1-jétől visszamenőleg éves szinten kétszázezer forinttal emelkedik, 1 900 000 forintra. Az intézkedés az éves szinten bruttó 1 700 000 forintot meghaladó keresetű dolgozók esetében csökkenti a személyi jövedelemadó összegét, az ez alatti illetményekre nincs hatással. A Központosított Illetményszámfejtő Rendszer a különbözetet az elkövetkező hónapokban, egyenlő részben elosztva, havonta írja jóvá.

Az összevont, személyi jövedelemadó alapját képező adótábla változása 2009. január 1-jéig visszamenőleg:

- 1 900 000 forint illetményig 18% (maximum 342 000 forint/év),
- 1 900 001 forint illetménytől 36% (342 000 forint + 1 900 001 forinton felüli rész 36%-a/év).

A kormány 2009. július 1-jei hatállyal a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak havi keresetkiegészítését is módosította az alábbiak szerint:

- bruttó 131 000 forint/hó illetményig megmarad az eredeti keresetkiegészítés (bruttó 10 917 forint/hó)
- bruttó 131 000 és 148 999 forint havi illetményenél illetményarányosan, 60,65%-kal csökkentett mértékben jár a keresetkiegészítés (pl.: 145 000 forint illetmény esetében $145\,000 - 131\,000 > 10\,917 \cdot 0,6065 = 2\,426$ forint a havi keresetkiegészítés összege)
- 149 000 forint havi illetmény fölött nem jár a keresetkiegészítés.

A fenti módosítások hatására sem áll be jövedelemcsökkenés havi bruttó 215 000 forintig, e fölött éves szinten maximum nettó 6 300 forint a keresetvesztesség (1 050 forint/hó).

2009. augusztus 1-jétől a biztosítási jogviszony megszűnése után folyósított táppénz (passzív táppénz) időtartama a jelenlegi 45 napról 30 napra csökken. Ezzel egyidejűleg a passzív táppénz egy napra járó összegének felső határa az érvényes minimálbér 150 százalékának harmincad része, vagyis 2009-ben legfeljebb napi 3 575 forint. Passzív táppénzre a biztosítási jogviszony megszűnését követő 3 napon belül bekövetkező keresőképtelenség esetén lesz jogosult a munkavállaló. A táppénz általános mértéke lecsökken két évnél hosszabb biztosítási jogviszony esetében 70 százalékról 60 százalékra, míg rövidebb időszak, illetve a fekvőbeteg-gyógyintézet ellátás esetén 60 százalékról 50 százalékra. Az egy napra járó táppénz összegének felső határa az érvényes minimálbér 400 százalékának harmincad része, vagyis legfeljebb napi 9 533 forint.

2009. szeptember 1-jétől megszűnik a családi pótlék adómentessége, a juttatás adóterhet nem viselő járandósággá alakul át. A családi pótlék teljes összege jövedelemként a kétkeresős családban (élettársak esetében is) 50-50%-ban kerül figyelembevételre, illetve az egyedülállók esetében a juttatás 50%-a számít majd bele az adóalapba. A családi pótlék adóterhet nem viselő járandósággá alakulása lényegében a dolgozó havi bruttó illetményétől függően adózik vagy sem. Amennyiben a dolgozónál a bruttó jövedelem nem éri el az évi 1 900 000 forintot, úgy adóterhei nem növekednek. Ha ennél nagyobb a kereset, akkor a juttatás 50%-a 18%-os adóterhet visel. (Például havi 200 000 forint bruttó keresetnél, egy gyermekre jutó ellátás esetében a levonandó adóelőleg összege havonta $12\,200/2 \cdot 0,18 = 1\,098$ forint.) A családi pótlék figyelembevétele dolgozói nyilatkozatás formájában történik, amelyről a szervezet munkavállalói tájékoztatást kapnak.

Továbbra is adómentes a családi pótlék, ha:

- saját jogon jogosultként kapja,
- a tartósan beteg, illetve a súlyosan fogyatékos gyermek után emelt összegben kapják,
- állami intézményeknél az ott nevelt gyermek után külön számlára utalják,
- gyámként, nevelőszülőként kapják.

MEGÉRKEZETT AZ ÖT ÚJ RABOMBILOK

Augusztusban munkába áll az öt új Mercedes-Benz Atego típusú fogvatartott-szállító jármű. Az új autóbuszok 38 fogvatartott szállítására alkalmasak. A jelenleg használatban lévő Iveco típusú autóbuszoknál nagyobb teljesítményű motorral, légkondicionáló- és fűtőberendezéssel vannak felszerelve. A kísérő felügyelők kényelmét korszerű ülések és hűtőláda is biztosítja. A gépjárművek csomagtere megduplázódott, emellett kiegészítő poggyásztartóval is rendelkeznek.

Az új autóbuszok elsősorban a heti körszállítás visszatérő problémáját oldják meg: a beszerzéssel lehetőség nyílik a többletfordulók kiküszöbölésére és a kis befogadóképességű fogvatartott-szállító gépjárművek igénybevételének elkerülésére.

- BÚCSÚ EGY KOLLÉGÁTÓL
- ELISMERÉSEK

1955–2009

Dr. Brenkus Tamás ny. bv. o. alezredestől, a Büntetés-végrehajtás Központi Kórház Sebészeti osztálya volt osztályvezető főorvosától búcsúzott dr. Vagács András ny. bv. o. alezredest, főorvos.

Levél egy jó baráttól, ideátról odaátra

Kedves Tamás, drága Barátom!

A bír, bár be volt kódolva betegségedbe, mégis váratlanul ért. Több mint három évtizedes munkatársi és baráti kapcsolatunk okán úgy érzem, kötelességem, hogy utoljára emlékezzünk együtt. Most, amikor itt ülök közös szobánkban, közös íróasztalunk mellett, gondolatok és emlékek százai kavarnak bennem.

Emlékszem – bár csak a Te elmondásodból – egy bosszú, szőke hajú duci fiatalemberre, aki elhatározta, hogy a világ egyik lezszebb hivatását választja.

Emlékszem már személyesen a nyári gyakorlaton lévő bv. ösztöndíjas, bizonytalanul botladozó – bisz kezdetben mindenki ilyen –, de kíváncsi, minden után érdeklődő fiatalemberre.

Emlékszem számos olyan kis és nagy műtetre, amikor töretlen optimizmusod átsegített a felmerülő problémákon.

Emlékszem a rengeteg éjszakára, amikor szirénázó autóval robantunk operálni.

Emlékszem arra a sok együtt átvirrasztott éjjelre, amit a betegek mellett töltöttünk aggódva, hogy mindent megtettünk-e a gyógyulásuk érdekében.

Emlékszem, mikor elhatározta, hogy a traumatológiai szakvizsgát is megszerzed, hogy megszervezhesd: ilyen jellegű ellátás is legyen az osztályon.

Emlékszem, mikor lányod és fiad megszületett. Arra a jogos szülői büszkeségre, amikor lányod megszerezte az orvosi diplomát. Csodálattal adóztam annak az erőfeszítésednek, amellyel minden módon segítetted fiad nagy álmának elérését, hogy repülhessen.

Hűséges voltál. Hűséges a családotodhoz, a munkahelyedhez, a büntetés-végrehajtás szervezetéhez, hiszen ez volt életed első és utolsó munkahelye. Azon kevesek közé tartoztál, akik a speciális bv. lételemént tekintették, és minden szakmai fórumon előadásokkal, hozzászólásokkal igyekeztek megtörni azt a jogszerűtlen közvélekedést, ami az emberekben a szervezettel kapcsolatban kialakult.

Utolsó fájdalmas emlékem, mikor már nagyon legyengült állapotban bejöttél az osztályra és az orvosi szobában egymást átölelve búcsúztunk el.

Drága Barátom! A sors játékaént előbb-utóbb találkozunk, és akkor tovább fűzhetjük az emlékeket, amelyekről most nem írtam.

Isten Veled, nyugodj békében, Tomika!

KÖBÁNYÁÉRT DÍJ A GYÚJTÓNEK

Budapest X. Kerület Kőbányai Önkormányzat képviselőtestülete *Kőbányáért díj* kitüntetésben részesítette a Budapesti Fegyház és Börtönt.

Az elismerést az intézet évszázados múltja, a kerület életében betöltött szerepe, a közbiztonság javítása érdekében végzett tevékenysége, illetve a kerülettel kialakított jó kapcsolat és együttműködés elismeréseként ítélte oda a képviselő-testület.

Az elismeréssel együtt az intézet 500 000 forintos támogatásban is részesült, amelyet a személyi állomány kulturális és szabadidős tevékenységére, illetve munkakörülményeinek javítására fordítanak.

A kitüntetést *Frank Tibor* bv. dandártábornok, az intézet parancsnoka vette át *Verbai La Jostól*, a X. kerület polgármesterétől.

ELISMERT ÉLETÚT

A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka 80. születésnapja alkalmából büntetés-végrehajtási munkássága elismeréséül tárgyjutalomban részesítette *Kozári Józsefné dr. ny. bv. ezredest*, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság egykori igazgatási osztálya nyugalmazott osztályvezetőjét. Az elismerést *Csóti András* bv. vezérőrnagy, az országos parancsnok stratégiai és koordinációs helyettese adta át. Az ünnepségen részt vett *Nagy Tibor* ny. bv. vezérőrnagy és *dr. Tari Ferenc* ny. bv. altábornagy, a büntetés-végrehajtás két korábbi országos parancsnoka is.

- ÚJ CÉLOKKAL A MAGYAR BÖRTÖNÜGYI TÁRSASÁG
- KUTATÁS A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSRÓL

LENDÜLETBEN A MAGYAR BÖRTÖNÜGYI TÁRSASÁG

A jövőben az ismeretterjesztés az egyik célja a Magyar Börtönügyi Társaságnak, amelynek új elnöke van dr. Mezey Barna, az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK) Magyar Állam- és Jогtörténet Tanszékének vezetője személyében.

Elnök úr, mit jelent ez az ismeretterjesztés?

Ezalatt azt értem, hogy le szeretnénk szerelni az olyan „hordószónoklatokat”, hogy miért kell valakit büntetesképp jó körülmények között tartani. Világossá kell tenni az emberek szemében azt, hogy igenis, a büntetésnek van visszatartó ereje. Ezt megértetni a társadalommal azért nehéz feladat, mert a büntetés-végrehajtás zárt intézetei eltűnnek a nyilvánosság elől. Aztán jönnek a buta amerikai filmek, amelyek alapján sokan hasonló következtetéseket vonnak le a magyar börtönökre nézve is. Hogy ez a hiedelem megváltozzon, keressük a sajtókapcsolatokat, akár „reklámfilm” készítéséhez is keresünk partnereket.

Az Ön elnökké választása milyen változásokat hoz majd a Magyar Börtönügyi Társaság életében?

Az 1992 óta működő szervezetben mindig frissülést hoz az ötévenkénti tisztújítás. Ez alkalom arra, hogy ne csak a társaság felső vezetése, hanem a szekciók – a jogi, a biztonsági, a nevelési és a történeti – mind újjászerveződjenek az új ambíciók és új tervek alapján.

Újdonság, hogy Csóti András alelnök javaslatára a szekciók központjai ezentúl abban a városban lesznek, ahol a legnagyobb az érdeklődés és az aktivitás. Így a nevelési szekcióé Vác, a nemrég létrehozott történeti szekcióé pedig a büntetés-végrehajtási múzeumnak is helyt adó Sátoraljaújhely lesz, ahol az alakuló ülést is tartottuk. A szekció elnöke a helyi intézet egykori parancsnoka, dr. Estók József lett. Megemlíteném azért azt is, hogy a társaság korábbi elnökét, Nagy Ferenc professzort, a Szegedi Egyetem ÁJK Büntetőjogi Tanszékének vezetőjét a közgyűlés örökös elnökké választotta.

Mi a legfőbb feladat?

Az, hogy életet leheljünk a társaságba, hiszen mára megváltoztak a körülmények, még akkor is, ha az szerencsét jelent, hogy a BVOP mindig a szervezet mögött állt, és anyagilag is támogatta működését. Célunk, hogy összefogjuk a börtönökkel kapcsolatos szervezetek és egyesületek tevékenységét, gondolok például a börtönlelkészekre és börtönpszichológusokra. Emellett a társaság aktívan részt szeretne venni a büntetés-végrehajtási törvény kodifikációjában, de a törvény megalkotásában való részvételünk a szakmai háttér biztosítását jelenti, hiszen civil szervezetként távol akarjuk tartani magunkat a kormányzattól.

A történeti szekció milyen célokkal jött létre?

Leginkább a börtönmúlt tudományos kutatásának levezénylésére, mert hosszú évtizedeken át csak egyedi levéltári kutatások eredményeképpen születtek tanulmányok egy-egy bv.-intézet történetéről. Most össze akarjuk gyűjteni a fellelhető dokumentumokat és tárgyi emlékeket, valamint riportsorozatot tervezünk nyugdíjas bv.-sekkel, hogy megőrökítsük emlékeiket.

Elnök úr, mekkora a társaság létszáma?

Az egyéni tagok száma, akik tagdíjat is fizetnek, mintegy kétszáz. A tagsághoz tartozik még nyolc-tíz jogi személy is, de ők idén még nem járultak hozzá tagdíjjal a működésünkhöz. A Magyar Börtönügyi Társaság tevékenysége és rendezvényei után érdeklődők száma ennél jóval nagyobb, az elmúlt években az országos konferenciákon és a szekcióüléseken mintegy nyolcszázán vettek részt.

Csikász Brigitta

KONFERENCIA A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS HELYZETÉRŐL

Június 26-án, Miskolcon tartották meg ötven szakember részvételével a „Helyzetkép a magyarországi büntetés-végrehajtásról” című konferenciát a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kara Bűnügyi Tudományok Intézete és az MTA MAB Állam- és Jogtudományi Szakbizottsága közös rendezvényeként.

Dr. Szabó Miklós dékáni köszöntőjét követően **dr. Róth Erika** mutatta be a kutatási programot: *A bűnözés visszaszorításával felmerülő költségek összefüggései* című nemzetközi kutatás keretében vizsgálták a magyarországi büntetés-végrehajtás helyzetét is. A résztvevők 571 kérdőívet töltöttek ki és 50 interjú készült.

Dr. Lőrincz József kifejtette, hogy bár a hatvanas évektől a rendszerváltásig döntések születtek a börtönrendszer kapacitásának növelésére, azonban azok megvalósítására szemléleti vagy gazdasági okokból nem került sor. Szólt arról is, hogy az elmúlt két évtizedben milyen – jórészt sikertelen – megoldások születtek a zsúfoltság kezelésére. A jövedelmi helyzetről szólva kiemelte, hogy a tisztek fizetése elfogadható, viszont a tiszthelytesek keresete jóval alacsonyabb, mint a hasonló beosztású rendőröké.

Dr. Jánosi Andrea elmondta, hogy a fogvatartottak iskolai oktatását a megkérdezettek többsége támogatta, ám a magasabb iskolai végzettség megszerzésének támogatottsága alacsonyabb volt. A fogvatartottak egészségügyi ellátását alapvetően jónak ítélték meg a kérdezettek, az elítéltek jogait, kedvezményeit jelentős részük túlzottnak találta.

Dr. Fodor-Lukács Krisztina hangsúlyozta, hogy a megkérdezettek többsége megfelelőnek tartotta a fogvatartottakkal szembeni bánásmódot és elkötelezett a fogvatartottakkal való azonos bánásmód mellett, viszont sokan jelölték meg a különböző fogvatartotti csoportokkal (nők gyermekükkel, fiatalkorúak) szembeni differenciált bánásmód szükségességét. **Prof. dr. Farkas Ákos** szerint régebben nagy célokat tűztek a büntetés-végrehajtás elé a szükséges pénzzel együtt, ma is nagy célokat tűznek ki – a szükséges pénz nélkül. Rendkívül költséges a bűnelkövetők reszocializációja, amelynek sok esetben nincs koherens célja.

A konferenciáról és a kutatásról a *Börtönügyi Szemle* 2. számában olvashatnak bővebben.

Deák Ferenc István

• A BÉRJEGYZÉK REJTELMEI

MIT REJT A „FIZUCETLI”?

Sokunknak jelent fejtörést a bérjegyzéken szereplő rubrikák, rövidítések megfejtése; összeállításunkban az értelmezéshez nyújtunk segítséget.

Beosztási illetmény

Az alapilletmény része, a beosztási kategória (tiszt/tiszthelyettes) és a fizetési fokozathoz (beosztásban eltöltött évek) megállapított szorzószám alapján a köztisztviselői illetmény-alap szorzata.

Rendfokozati illetmény

Az alapilletmény része, rendfokozatonként a megállapított szorzószám és a köztisztviselői illetmény-alap szorzata.

Garantált illetmény

Közalkalmazottak esetében az alapilletmény része, mértéke végzettségtől függ, a KJT-ben meghatározottak szerint.

Munkáltatói döntésű illetmény

Közalkalmazottak esetében az alapilletmény része, mértéke munkáltatói döntéstől függ.

Százalékos illetménykiegészítés

Mértéke a végzettségtől és a szervezeti hovatartozástól függ, a beosztási illetmény %-ában.

Központi szerv – BVOP – felsőfokú végzettség: 40%

Központi szerv – BVOP – középfokú végzettség: 20%

Területi szerv – intézet – intézmény – felsőfokú végzettség: 30%

Területi szerv – intézet – intézmény – középfokú végzettség: 15%

Órzesi pótlék

Azoknak jár, akik a fogvatartottakkal folyamatosan kapcsolatban vannak, mértéke a köztisztviselői illetmény-alap 45%-a havonta.

Szolgálati időpótlék

Hivatásos szolgálatban eltöltött idő után megállapított pótlék, mértéke a köztisztviselői illetmény-alap 12,5–25%-a havonta.

Távolléti díj

– Munkaszüneti napon teljesített szolgálatért, illetve a munkaszüneti napra szolgálatra beosztott, de arra a napra szabadságot igénybe vevő hivatásos állományú részére, óradíjban megállapítva;

– Munkaszüneti napra, hivatásos állományú részére, illetve

– Felfüggesztett állományú részére jár.

Pótlékok és készenléti díj

Teljesítéstől függő pótlékok, mértéküket a köztisztviselői illetmény-alap alapján számfejtik.

Összes bérjellegű járandóság

Fenti bérjogcímekek bruttó összege.

Téritmények

Olyan levonások, amelyek a fenti jogcímekek figyelembe véve kerülnek mínuszolásra jogcímenként a távollétek függvényében (táppénz, apa munkaidő-kedvezmény, illetmény nélküli szabadság, terhességi gyermekágyi segély stb.).

Összes téritmény

Jogcímenkénti téritmények bruttó összege.

Tb-ellátások

Távolléttel járó társadalombiztosítási ellátások (hivatásos állományú eu. szabadsága, terhességi gyermekágyi segély, szülési szabadság, táppénz, apa munkaidő-kedvezmény, gyed). A tb-ellátások mellett a dolgozó – előzőekben részletezett – bérjellegű járandóságai is feltüntetésre kerülnek. Ahhoz, hogy így ne duplázódjon meg a távollét időszakára eső bruttó bér, a távollét időszakára a bér jellegű járandóságok a téritmények között is szerepelnek.

Összes tb-ellátás

Tb. ellátások bruttó összege, összes járandóság (bruttó), összes bérjellegű járandóság + tb ellátások + téritmények összege.

Jövedelemadó-előleg

Szja súlyozva számítva az adókulcsok és sávhatárok figyelembevételével, havonta egyenlő részletben elosztva. Mivel a legtöbb dolgozó esetében a teljesítményfüggő pótlékok miatt a bruttó bér havonta változik, ezért az szja előleg sem marad havonta egyenlő!

Nem rendszeres adóelőleg

Nem rendszeres kifizetések szja előlege (pl. kérés-kiegészítés), éves jövedelemtől függő adóelővonás, jelenlegi mértéke 18% vagy 36%.

Munkavállalói járulékok

A foglalkoztatásról szóló törvény alapján a bruttó bér 1,5%-a.

MNYP-tag nyugdíjjárulékok

Nyugdíjbiztosítási Alapba kerülő egyéni járulékok, a bruttó bér 1,5%-a.

MNYP-tagdíj

Magánnyugdíjpénztárba fizetendő egyéni tagdíj, a bruttó bér 8%-a.

Nyugdíjjárulékok

Amennyiben a dolgozó nem MNYP-tag, a bruttó bér 9,5%-a.

Természetbeni egészségbiztosítási járulékok

A bruttó bér 4%-a.

Pénzbeni egészségbiztosítási járulékok

A bruttó bér 2%-a.

Szakszervezeti tagdíj

Levont szakszervezeti tagdíj, amelyet a bv. szervezetek utalnak tovább a szakszervezetek felé.

ÖNYP-befizetés, Önk. Egbizt. P. befizetés

Önkéntes pénztári vállalt levonás, általában a bruttó bér 2-1%-a, vagy fix összeg is lehet, amelyet levonás után a BVOP továbbutal az ÖNYP, EP felé.

Egyéb levonások

Bírósági végzések alapján végrehajtott letiltások, gyermektartásdíjak, fizetési előleg stb.

Levonás összesen

Fenti levonási jogcímekek összesen.

Folyószámlára utalás

Összes járandóság – levonás összesen: a dolgozó bankszámlájára utalt összeg.

Tájékoztató adatok

MUN. FIZ. NYBIZT. JÁR.

Munkáltató által fizetett nyugdíj-biztosítási járulékok, a bruttó bér 24%-a.

MUNK. BEF. NYBIZT. P.

Önkéntes pénztári munkáltató hozzájárulás mértéke, a bruttó bér 3-4%-a, amelyet a BVOP utal az ÖNYP felé.

Munkaadói járulékok

Munkáltató által fizetett munkaadói járulékok, a bruttó bér 3%-a.

MUNK. FIZ. TERM. EGB. JÁR.

Munkáltató által fizetett természetbeni egészségbiztosítási járulékok, a bruttó bér 4,5%-a.

MUNK. FIZ. PENZ. EGB. JÁR.

Munkáltató által fizetett pénzbeni egészségbiztosítási járulékok, a bruttó bér 0,5%-a.

Adóalap

A különböző adó és járulékfizetési kötelezettségnél figyelembe vett adó- és járulékfizetési alapok.

HAVI EÜ. HOZ. JÁR.

Tételes eu. hozzájárulás, amelyet a munkáltató fizet (maximum 1950 forint/hó).